

Suomalaisen liedin juhlaa

Hämeen Sanomat 21.10.2014

KONSERTTI

Sibelius-juhlavuoden konserttisarjaa Raatihuoneella 19.10. 2014. Annastiina Tahkola, mezzosopraano, Ilkka Paananen, piano. Jean Sibeliuksen ja Toivo Kuulan lauluja.

Sibeliuksen laulutuoanto on laaja ja monitahoinen kokonaisuus. Koska se kattaa ajallisesti koko hänen uransa säveltäjänä, mahtuu laulutuoantoon oikeastaan koko hänen musiikkinsa tyylikirjo. Usein hänen lied-taiteessaan heijastuu kuitenkin mieltymys orkestraaliseen sointiin – mitenkään leimallisesti Sibelius ei pal-

jonkaan säveltänyt esimerkiksi Schubertin tai Brahmsin jalanjäljissä pianon ja laulun tasaveroisia duettoja, vaan kokonaisuus on pikemminkin pianolle muuntuneen orkesteriosuuden ja solistin yhdistelmä.

Sunnuntaisessa **Annastiina Tahkolan** ja **Ilkka Paananen** konsertissa tämä ajatus tuli mieleen jo heti alussa Sibeliuksen varhaisen laulusarjan opus 13 myötä. Tämän Runebergin teksteihin sävelletyn sarjan seitsemästä laulusta mukaan oli valittu neljä.

Under strandens granar kaikui dramaattisissa tremoloissaan ru-

non synkän tarinan Näkin juoniteluista kaappaamansa pojan ja häntä etsimään tullen äidin suhteen. *Våren flyktar hastigt* toteutui nuoren rakkauden tematiikkaan kepeänä, *Jägargossen* puolestaan vei metsän pastoraaliin, vaikka 1800-luvun eurooppalaisesta liedkirjallisuudesta tuttuja jahtitorvia tai hevosen laukkaa ei musiikista kuulunutkaan.

Osaavat taiteilijat olivat tehtävänsä tasalla

Tahkola on hieno tulkintatahtoinen laulutaiteilija, jonka draamaattinen ja intonaatioiltaan erin-

omainen mezzosopraano taipuu moneen. Paananen puolestaan on yksi Suomen osaavimpia liedpianisteja, joka ei koskaan säästävään kanssamusisoi ja karakterisoi tekstiä eläväksi musiikiksi, kaiken aikaa kuitenkin vuorovai-
kutuksessa laulajan kanssa.

Sibeliuksen myöhemmän opuksen 86 kuusi laulua kuultiin kokonaisuudessaan. Tätä sarjaa erottaa op. 13:sta yli kaksi vuosikymmentä, mikä kuuluu sekä musiikissa että myös valittujen tekstien sävyssä. *Längtan heter min arvedel* sekä *Och finns det en tanke* ovat jo resignoituneen, lopullista rajaa odottavan kerto-

jan puhetta, jonka Sibelius pukee hienosti arkaaisiin säveliinsä. *I systrar, i röder, i älskande* par puolestaan muistutti antamaan rakkaudelle mahdollisuuden ennen kuin on liian myöhäistä.

Sibelius-osuuden päätti kaksi laulua opus 38:sta. *I natten* on Sibeliuksen laulutuoannon ainoa nokturno, ja sen aavemaiset unisonot tuovat musiikkiin synkkyttä, joka on kiinnostavassa kontrastissa tekstin positiivisemmän yleissävyn kanssa. *På verandan vid havet* puolestaan on musiikillisesti säästeliäämpi ja rakentuu modulaatioihin ja toistuvaan sävelainekseen.

Toisella puoliskolla kuultiin Toivo Kuulan lauluja, eikä osaa-va duo pettänyt odotuksia tässäkään. Erityisesti *Suutelo* ja *Purjein kuutamolla* muistuttivat Ranskan vaikutuksesta Kuulan musiikkiin, vaikka tuntuukin, että suomalainen kansanmusiikki usein on jollain tasolla läsnä Kuulan lauluisa. Painetut tekstit olisivat olleet paikallaan myös Kuulan lauluissa, vaikka ne suomenkielisiä ovatkin. Annastiina Tahkolan kirjoittama teksti käsiohjelmaan oli hieno ja henkilökohtaisuudessaan koko konserttikokemusta avaava lisä.

Markus Mänttere